

Minneord ved Nils Grindes bisettelse

AV ANNE JORUNN KYDLAND

Nils Grinde beveget seg lett på foten. Kroppen var ungdommelig, det er så, men vel så iøynefallende var energien, både den åndelige og den legeomle. Jeg ser ham for meg når han kom til Nasjonalbibliotekets musikk-samling: kjapt rundet han hjørnet, fort inn i lokalet, rett til oppslagsverkene eller notene han ville kikke på. Målrettet og rask. Ingen plass til utenomsnakk som kunne forsinke, skulle en få noe gjort. Så lunsj i kantina kl. 11.25 (!); den varte ikke unødvendig lenge; han skulle jo tilbake til fordypningen, – så hjem

med de gullkorn han måtte ha funnet for å arbeide videre. På lignende vis ser jeg ham for meg i gummistøvler på vei innover myrene, gjerne flere kilometer uten funn, dog målrettet, tålmodig letende etter fjellets gullkorn, multene.

For nøyaktig 30 år siden ble han min veileder da jeg skulle skrive hovedfagsoppgave. For studenter som var usikre på egne evner og som samtidig kunne trenge bakkekontakt, var Grinde ypperlig: han var blid og beskjeden i fremme av egne synspunkter – dog samtidig tydelig, nøyaktig, samvittighetsfull. Han var fredelig, men ikke feig i faglige sammenhenger. Vennlig ga han motbør og skilte mellom person og sak. Midt i det hele kom beherskede oppmuntringer. Jeg kan ikke få takket nok for hans dytt i ryggen med oppfordringer til å ta på meg oppgaver han trodde jeg kunne makte. Han hadde klart fokus: Det å holde på med *norsk* musikkhistorie var vesentlig og ikke avlegs.

Når det gjelder Grindes plass innenfor disiplinen musikkvitenskap, hører han blant dem som betoner nærhet til selve det klingende materiale. Det er mange måter å forholde seg til et fagfelt på, og ulike typer tilnærminger utfyller hverandre: noen fagfolk er opptatt av de sosiologiske aspekter, andre befatter seg med de erkjennelsesteoretiske sammenhenger – atter andre foretrekker å traske tålmodig som over en multemyr fra takt til takt, fra akkord til akkord på jakt etter gylne funn, de som kan være med på å få oss til å lytte med enda større oppmerksomhet. Så blir det opp til oss å fundere på hvilke dører inn i verket analysene kan åpne. Her betydde Nils Grinde etter mitt skjønn mye: Verkanalyse som basis for historieskriving. Når han nærmet seg komponistene, Kjerulf så vel som Händel, konsentrerte han seg først og fremst om *verkene* og deres oppbygning.

Vi bærer alle i livet en sekk på ryggen, og den kan inneholde det Ibsen kaller en gave: noen har sorgens gave, andre tvilens gave. Jeg tror Nils Grinde hadde gledens gave. Glede over å spille gnav ved juletider, over å kunne kalle Händel en «genial» komponist, over å smake syltetøy av villbringebær, over å finne multesteder langt inne i fjellet. Samtidig var han nøktern, men nøysomhet på egne vegne stengte ikke for raushet overfor andre.

At faggleden var sterk, fikk jeg siste gang bevis for da jeg besøkte ham tre dager før han døde. Da var det lite kropp igjen, nesten bare store, klare øyne og hans vanlige velvilje og vennlighet. Han snakket omtrent bare om Haydn-boka som så å si er ferdig, og som han håpet at hustru Kirsti ville fullføre. Jeg fortalte at en studiekamerat av vår sønn fordyper seg nå i Haydn, og han savner en større monografi på norsk om denne komponisten. Da løftet Nils en pekefinger i været og sa: «Da har jeg i hvert fall én kjøper sikret!» Der var den igjen: gledens gave – denne gang innpakket i humor, selvironi og realistisk forståelse av at det ikke er bøker om musikkhistorie man skal skrive hvis det er berømmelse og ære man trakter etter.

Stoltheten over Kirsti var en vesentlig del av hans glede. Selv om han var behersket og usentimental og ingen mann av kraftige superlativer, så klarte han ikke å skjule sin begeistring for Kirsti. Den var til stede uavlatelig, gjerne uanselig. Det er berikende for oss som står rundt å se to mennesker eldes med så stor godhet for hverandre. En må bare slutte seg til Rolf Jacobsens ord om at «den som har elsket lenge, har ikke levd forgyves».